

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Teachers' Participation in the Operation of Educational Quality Assurance
within the Schools of the KhonKaen-Chaiyapume Local Education
Management School Network under Local Administrative Organization

สุวิทย์ ปุยปัญจะ¹, จิรวัดน์ วรณโรจน์²

Suwit Puypunja¹, Jirawat Waroonroj²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

E-mail : wit-ty81@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ จำนวน 175 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Graduate Student. Master of Education (Educational Administration). North Eastern University, Thailand.

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² Lecturers in the Curriculum. Master of Education (Educational Administration). North Eastern University, Thailand.

* ได้รับบทความ: 11 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 12 มีนาคม 2562; ตอรับการตีพิมพ์: 26 มีนาคม 2562

Received: February 11, 2019; Revised: March 12, 2019; Accepted: March 26, 2019

ผลการวิจัยพบว่า 1)การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่ของข้อเสนอแนะพบประเด็นที่สำคัญดังนี้ (1)ควรมีการทำวิจัยเพื่อแก้ไขการพัฒนางานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแต่ละมาตรฐาน (2)ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อรับทราบและสรุปการทำงานที่ได้ปฏิบัติผ่านมา (3)ควรมีการมอบหมายงานและการกำกับติดตามการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน (4)ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและภาระงานที่ชัดเจนในการประเมิน (5)ควรไปศึกษาดูงาน จากหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ (6)ควรมีการตรวจสอบในเชิงคุณภาพให้ปรากฏต่อผู้เรียน ไม่ใช่ตรวจเฉพาะเอกสารควรรายงานตามสภาพความเป็นจริง (7)ควรส่งเสริมบุคลากรและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานร่วมกัน

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วมของครู 2. การประกันคุณภาพการศึกษา 3. ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the teachers' participation in the operation of educational quality assurance within the schools, 2) compare the teachers' participation in the operation of educational quality assurance within the schools and 3) study suggestions concerning the teachers' participation in the Operation of Educational Quality Assurance within the schools of the KhonKaen-Chaiyapume Local Education Management School Network under Local Administrative Organization. A number of 175 teachers in the schools in the Local Education Management School Network were selected as sample group by basing on Krejcie and Morgan Table. A questionnaire was used as research tool for data collection. The instrument used for conducting the research was the five-rating scale questionnaire with the reliability at .98. The collected data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, One-way ANOVA and a t-test for testing hypothesis.

The findings show that: 1)The teachers' participation in the operation of educational quality assurance within the schools, the overall picture of participation was at the "highest" level. 2) A comparison of the teachers' participation in the operation of educational quality assurance within the schools, by their past levels of education, it was found that there is no significant difference in the level of participation, but there was a significant difference

at the 0.05 level when classified by their work experiences. The school sizes present no significantly different level of participation. 3) The teachers made several important suggestions as follows: (1) There should be some research studies to improve works that are consistent with each of the educational standard; (2) There should be joint planning meetings to share information and to summarize results of their works; (3) There should be task assignments and systematic monitoring of operations at each step; (4) There should be appointments of persons to take responsibility for the operations and to provide a clear job description for evaluation; (5) There should be study-visits to authorities which have been successful in regard to educational quality assurance; (6) There should be qualitative examinations to ascertain the learning effects on the students, not just a documentary study, and then to report on actual states of affairs; (7) There should be promotions for school personnel and to boost everyone's morale in working together as a group.

Keywords : 1. Teachers' Participation 2. Educational Quality Assurance 3. Schools of the KhonKaen-Chaiyapume Local Education Management School Network

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเจตนารมณ์ที่ทำการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนา ข้าราชการครู ตามมาตรา 52 สรุปได้ว่า การปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษามีเป้าหมายที่จะพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการพัฒนางานอาชีพของตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การปฏิรูป การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554 : 19) ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพ กำหนดไว้ว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 โดยมีประกาศใช้กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาอันส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา

ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องเร่งกระทำ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานศึกษาต้องบริหารให้มีความสะดวก รวดเร็ว และพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนให้ตรงตามมาตรฐาน

การศึกษาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ดังนั้น เพื่อให้ครูได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และเพื่อรับการประเมินประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ส่งผลให้งานประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญยิ่งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าสถานศึกษายังไม่ดำเนินการเป็นรูปธรรมเท่าใดนัก และปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่น่าจะเป็นสาเหตุของปัญหาในเรื่องนี้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น-ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น- ชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น-ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

4.1 ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4.2 ให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น – ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสายผู้สอนในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan) (ทิพยา กิจวิจารณ์, 2551 : 139) ได้กลุ่มตัวอย่าง 175 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่า t (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe')

6. ผลการวิจัย

6.1 การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการติดตามผลการดำเนินการ

6.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น – ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 1)ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2)ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน 3)ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

6.3 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาจากค่าความถี่ของข้อเสนอแนะพบประเด็นที่สำคัญดังนี้ 1)ควรมีการทำวิจัยเพื่อแก้ไขการพัฒนางานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแต่ละมาตรฐาน 2)ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อรับทราบและสรุปการทำงานที่ได้ปฏิบัติผ่านมา 3)ควรมีการมอบหมายงานและการกำกับติดตามการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน 4)ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและภาระงานที่ชัดเจนในการประเมิน5)ควรไปศึกษาดูงาน จากหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ6)ควรมีการตรวจสอบในเชิงคุณภาพให้ปรากฏต่อผู้เรียน ไม่ใช่ตรวจเฉพาะเอกสารควรรายงานตามสภาพความเป็นจริง 7)ควรส่งเสริมบุคลากรและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานร่วมกัน

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้กฎกระทรวง เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และได้กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษานำส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกที่สะท้อนสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงและเกิดประสิทธิภาพ และกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา และมีกลไกปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีแนวทางปฏิบัติให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตรงตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประครอง มิทะลา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามงคย เขต 2 พบว่า ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ แสงผุย และคณะ (2561 : 31) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

7.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่ทำหน้าที่การสอนในสถานศึกษาทั้งที่จบระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ต่างก็ต้องดำเนินการตามนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามที่กำหนดให้มีการปฏิบัติงาน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพ อีกทั้งมีส่วนร่วมในการเข้ารับการประชุม อบรม และให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรภา เพชรสงคราม(2554 : 108) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อพงศ์ จริยศิลป์ และคณะ (2560 : 23) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

7.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลานานได้สะสมความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า และผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านต่างๆ อีกทั้งครูทุกคนเห็นว่าควรมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 24) ได้กล่าวถึงระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งเป็น กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และครูทุกคนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็น และความสำคัญของการประกันคุณภาพทางการศึกษาเหมือนกันว่าคุณภาพของการศึกษา มิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเรื่องของทุกคนที่อยู่ในกระบวนการจัดการและต้องมีการปฏิบัติ อย่างทั่วถึงทั้งสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาจึงต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนำความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรมต่างๆ เพื่อดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ วงษ์น้อย (2554 : 108) ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

7.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ต่างได้รับนโยบายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเหมือนกัน เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ครูจึงตระหนักและเห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพซึ่งเป็นผลสะท้อนให้ทราบถึงคุณภาพการศึกษา คุณภาพการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษาด้วย อีกทั้ง ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทุกขนาดเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของตนเอง โดยครูแกนนำของโรงเรียนประมาณ 1-2 คน ได้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้มีความตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และเพื่อแกนนำในการพัฒนาโรงเรียนของตนเอง ถึงแม้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กจะเป็นโรงเรียนที่มีความขาดแคลนเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร มีครูอาจารย์น้อยการดำเนินงานต่างๆ ขาดขั้นตอนที่ต่อเนื่อง แต่โรงเรียนขนาดเล็กมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับชุมชนและมีบทบาทในการเป็นผู้นำชุมชนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) ที่ได้ศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนากับชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสวัณณ์ วลัยศรี (2552 : 191) ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน

8.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดวิธีการดำเนินงานจัดทำแผนที่ครอบคลุมในทุกด้าน

8.1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้เทคนิคการบริหารจัดการการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.2.1 ควรมีการทำวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น - ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเชิงคุณภาพให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพต่อไป

8.2.2 ควรมีการทำวิจัยการมีส่วนร่วมของครูในการเตรียมความพร้อมที่จะรับการประเมินภายนอกสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น – ชัยภูมิ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9. เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์. (2543). สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- จิรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ต่อพงศ์ จริยศิลป์ และคณะ. (2560). ความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 7(2). 23-32.
- ทิพยา กิจวิจารณ์. (2551). วิจัยวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ. (2561). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 7(1). 24-34.
- ประครอง มิทะลา. (2549). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มานพ วงษ์น้อย. (2554). การมีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สถาพร หภาพและชัยชนะ โพธิวาระ. (2554). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนตามทฤษฎีของครูผู้สอน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมยศ แสงผุย และคณะ. (2561). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 7(2). 31-41.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). การพัฒนาองค์การและบุคลากรแนวคิดใหม่ในการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : 21 เซ็นจูรี.

โสวัฒน์ วลัยศรี. (2552). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

10. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.จิรวัฒน์ วรณโรจน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต ดร.วิเชียร รุ้ยนง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ดร.วานิช ประเสริฐพร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัยผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว อันเป็นที่
เคารพยิ่งที่ได้ช่วยกันวางรากฐานการศึกษา วางรากฐานศีลธรรมอันดีและผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัย
ในการสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน จนประสบความสำเร็จในวันนี้